A close-up photograph of a nurse in purple floral scrubs holding the hand of a patient in a hospital bed. The patient is wearing a grey and white checkered blanket. The nurse's stethoscope is visible around her neck. The background is softly blurred, showing a hospital room setting.

Nowe usługi świadczone przez pielęgniarki i pielęgniarzy w systemie ochrony zdrowia

mgr pielęgniarstwa Magdalena Włochowicz
specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego
Asystent WNoZ Powiślańska Szkoła Wyższa w Gdańsku

UPRAWNIENIA PIEŁĘGNIAREK I PIEŁĘGNIARZY W ZAKRESIE PRZEPISYWANIA LEKÓW I WYROBÓW MEDYCZNYCH

Czy każda pielęgniarka i pielęgniarz może wypisać receptę i wniosek na wyroby medyczne?

Samodzielna ordynacja i kontynuacja na zlecenie lekarskie:

- Specjaliści w dziedzinach oraz magistrowie którzy zaczęli studia przed 2017 r. - kurs specjalistyczny Ordynowanie leków i wypisywanie recept dla pielęgniarek i położnych cz. 1.
- Magistrowie, którzy rozpoczęli studia od 2017r. nabywają uprawnienia w trakcie studiów.

Kontynuacja na zlecenie lekarskie:

- Licencjaci i specjaliści, którzy ukończyli kurs specjalistyczny Ordynowanie leków i wypisywanie recept dla pielęgniarek i położnych cz. 2.
- Licencjaci, którzy rozpoczęli studia od 2016 r. nabywają uprawnienia w trakcie kształcenia.

Jakie leki może przepisać samodzielnie pielęgniarka i pielęgniarz swojemu pacjentowi?

Zgodnie z wykazem substancji czynnych zawartych w lekach, które mogą być ordynowane przez pielęgniarki i pielęgniarzy, mają oni prawo samodzielnie ordynować 31 substancji czynnych uporządkowanych w 16 grupach.

Są to między innymi:

- 4 rodzaje płynów infuzyjnych
- 4 antybiotyki
- 2 leki przeciwbólowe

By dokonać ordynacji wymagane jest zebranie wywiadu i zbadanie pacjenta, analiza dostarczonej dokumentacji medycznej i wyników badań oraz udokumentowanie podjętych działań.

Czy pielęgniarka i pielęgniarz może kontynuować wszystkie leki swoim pacjentom?

Aktualnie przepisy nakładają na uprawniony personel pielęgniarski ograniczenia w zakresie kontynuacji leków na podstawie zlecenia lekarskiego.

Zakazowi kontynuacji podlegają trzy grupy substancji leczniczych:

- leków zawierające w składzie substancje bardzo silnie działające (wykaz A)
- leków odurzające i psychotropowe (I-N, II-N, III-N, I-P, II-P, III-P, IV-P)
- leków sprowadzane w ramach importu docelowego – IR

W zakresie kontynuacji leczenia chorób przewlekłych możliwe jest przepisanie leków z wyłączeniem ww. grup leków.

Czy każda pielęgniarka i pielęgniarz wystawi receptę z uprawnieniem specjalnym S?

Receptę z uprawnieniem do leków bezpłatnych S 65+ w chwili obecnej może wystawić personel pielęgniarski PRACUJĄCY w:

- Podstawowej Opiece Zdrowotnej
- Ambulatoryjnej Opiece Specjalistycznej
- Szpitalu.

Uprawnień tych NIE MOŻE ZASTOSOWAĆ personel pielęgniarski zatrudniony w hospicjum domowym i placówkach świadczących opiekę długoterminową.

To jak to jest z tym S65+?

Osoby uprawnione do otrzymania darmowych leków (S65+) powinny być ubezpieczone – personel pielęgniarski jest zobligowany do sprawdzenia prawa do uzyskania refundacji na leki.

Przepisując leki ze zniżką S pielęgniarki i pielęgniarze mają obowiązek sprawdzić wcześniejsze recepty pacjentów z tą refundacją.

Pacjent uzyska zniżkę pod warunkiem, że jego choroba leczona danym lekiem jest objęta wskazaniami do refundacji. Wskazania te są określone przez Ustawodawcę.

Wykaz leków objętych refundacją zmienia się co 2 miesiące! Leki mogą utracić lub uzyskać refundację w leczeniu określonych jednostek chorobowych.

The background of the slide is a blurred image of various medical mobility aids. On the left, there are two black metal walkers with wheels. In the center, there are two yellow crutches. On the right, there is a black cane and another black cane with a different handle design. The text is overlaid in the center of the image.

JAKIE WYROBY MEDYCZNE MOŻE PRZEPISAĆ PIEŁĘGNIARKA LUB PIEŁĘGNIARZ?

Ordynacja Pielęgniarska

Wkładki ortopedyczne na zamówienie wraz z badaniem rozmieszczenia nacisków na podeszwowej stronie stóp, zarówno w warunkach statycznych jak i dynamicznych

Zestawy infuzyjne do osobistej pompy insulinowej

Zbiornik na insulinę do osobistej pompy insulinowej

Laska biała podpórcza nieskładana/ składana z odblaskami

Laska biała orientacyjna nieskładana / składana min. 3 częściowa z odblaskami z możliwością wymiany końcówek

Laska biała sygnalizacyjna min. 5 częściowa

Wymienna końcówka do białej laski orientacyjnej

Pas przepuklinowy pachwinowy jednostronny

Pas przepuklinowy pachwinowy obustronny

Slipy przepuklinowo - suspensoryjne męskie albo majtki przepuklinowe damski

Pas brzuszny

Poduszka przeciwoleżynowa pneumatyczna; z wyłączeniem toaletowej poduszki przeciwoleżynowej

Materac przeciwoleżynowy zmiennościśnieniowy z pompą; z wyłączeniem materacy piankowych

Kule łokciowe ze stopniową regulacją

Kule łokciowe z podparciem na przedramieniu

Trójnóg albo czwórnóg

Balkonik albo podpórka ułatwiająca chodzenie

Ordynacja i kontynuacja wyrobów medycznych

Worki stomijne w systemie jednoczęściowym lub dwuczęściowym lub płytki stomijne, lub worki do zbiórki moczu (urostomia), lub zestaw do irygacji (kolostomia)

Wyroby stomijne (pasty, pudry, paski, półpierścienie, pierścienie o właściwościach uszczelniających lub gojących, produkty do usuwania sprzętu stomijnego lub do ochrony skóry wokół stomii lub środki zagęszczające luźną treść jelitową)

Cewniki zewnętrzne do 30 dni

Cewniki urologiczne wewnętrzne lateksowe silikonowane do 4 szt. lub cewnik urologiczny wewnętrzny silikonowy (1 szt)

Cewnik urologiczny wewnętrzny silikonowy z powłoką antybakteryjną z jonami srebra

Cewniki jednorazowe do odsysania górnych dróg oddechowych do 180 sztuk

Cewniki jednorazowe urologiczne hydrofilowe do 180 szt. miesięcznie lub zamiennie cewniki jednorazowe urologiczne niepowlekane do 180 szt. miesięcznie

Worki do zbiórki moczu odpływem lub worki jednoczęściowe urostomijne (w przypadku nefrostomii) do 12 szt (miesięcznie)

Paski mocujące do worków do zbiórki moczu 2 szt. Albo pasek mocująco – ochronny do worków do zbiórki moczu 1 sztuka(raz na 6 miesięcy)

Pieluchomajtki lub pieluchy anatomiczne, lub majtki chłonne, lub podkłady, lub wkłady anatomiczne, lub wkładki urologiczne zamiennie do 90 sztuk miesięcznie; chłonność zgodna z normą ISO 11948

Kontynuacja w ramach zlecenia lekarskiego

Wszystkie dostępne refundowane czujniki do systemu ciągłego monitorowania glikemii w czasie rzeczywistym (CGM-RT) oraz czujniki do systemu monitorowania stężenia glukozy flash (FGM) zgodnie z obowiązującymi przepisami refundacyjnymi

Transmitery do systemów ciągłego monitorowania glikemii w czasie rzeczywistym (CGM-RT) zgodnie z obowiązującymi przepisami refundacyjnymi

Rurka tracheostomijna wraz z zapasowym wkładem do 3 sztuk albo rurka tracheostomijna silikonowa 1 sztuka

Wymiennik ciepła i wilgoci HME

Plaster do mocowania filtrów HME

Paski do aparatu do pomiaru PT/INR do urządzeń przepisanych przez lekarza (w określonych przypadkach)

ZALECANE SZCZEPIENIA OCHRONNE OSÓB DOROSŁYCH

Zalecane szczepienia ochronne dla osób dorosłych - ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 27 września 2023 r. w sprawie wykazu zalecanych szczepień ochronnych oraz Międzynarodowej Książeczki Szczepień

- 1) błonicy;
- 2) cholery;
- 3) COVID-19;
- 4) durowi brzuszному;
- 5) gruźlicy;
- 6) grypie;
- 7) inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b;
- 8) inwazyjnym zakażeniom *Neisseria meningitidis*;
- 9) inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*;
- 10) japońskiemu zapaleniu mózgu;
- 11) kleszczowemu zapaleniu mózgu (KZM);
- 12) krztuścowi;
- 13) ludzkemu wirusowi brodawczaka (HPV);
- 14) nagminnemu zapaleniu przyusznic (śwince);
- 15) odrze;
- 16) ospie wietrznej;
- 17) półpaścowi;
- 18) ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis);
- 19) różyczce;
- 20) tężcowi;
- 21) wirusowemu zapaleniu wątroby typu A;
- 22) wirusowemu zapaleniu wątroby typu B;
- 23) wściekliczynie;
- 24) zakażeniom wywołanym przez rotawirusy;
- 25) zakażeniom wirusem syncytialnym układu oddechowego (RSV);
- 26) żółtej gorączce.

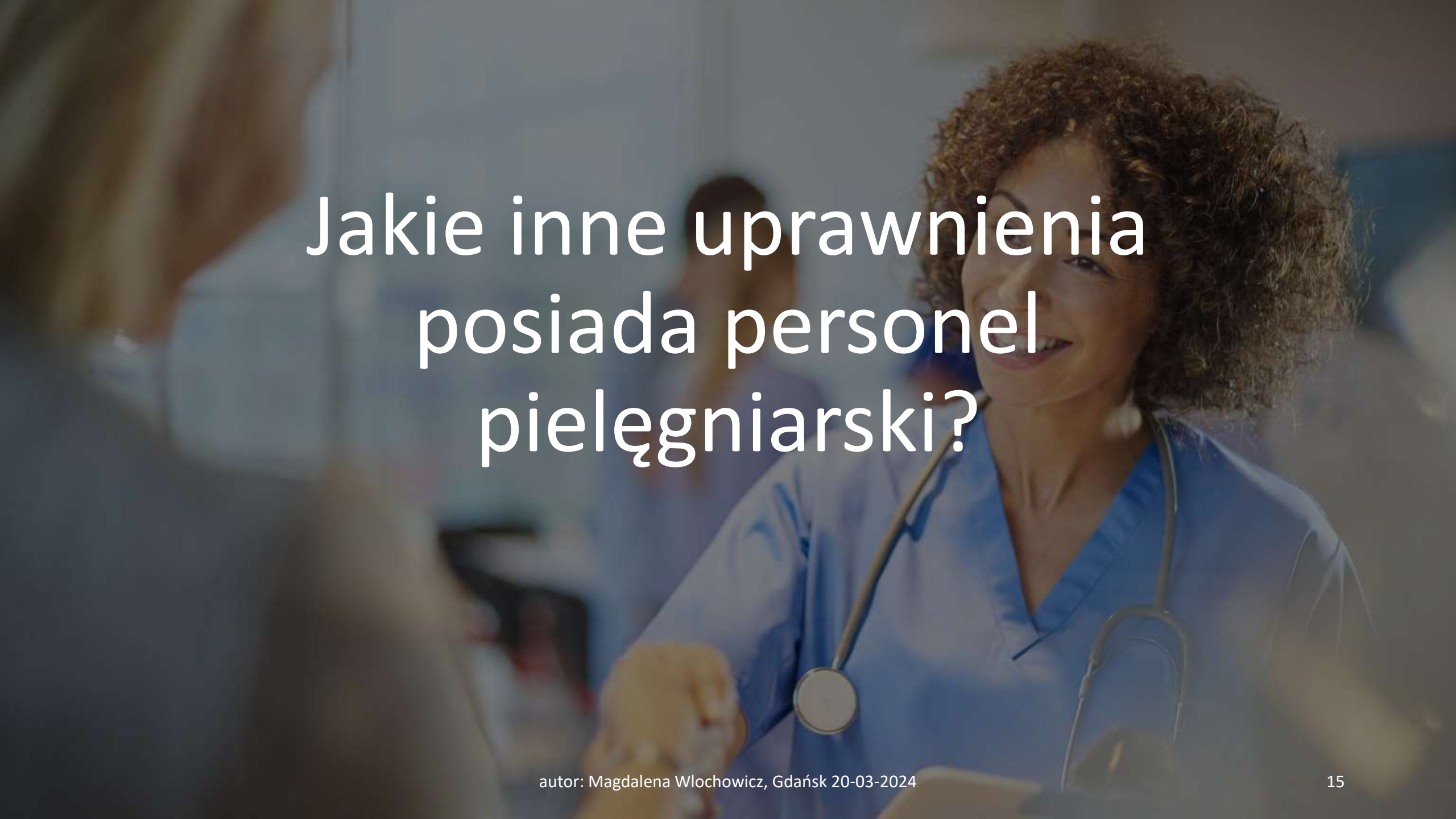
Czy personel pielęgniarstwa może samodzielnie zakwalifikować i zaszczepić osobę dorosłą?

Pielęgniarka lub pielęgniarz posiadający uprawnienia do:

- samodzielnego zebrania wywiadu i przeprowadzenia badania fizykalnego
- wykonywania szczepień ochronnych

Mogą samodzielnie zakwalifikować pacjenta do zalecanych przez Ministerstwo Zdrowia szczepień, jak również mogą je wykonać.

Jeśli personel pielęgniarstwa posiada uprawnienia w zakresie ordynacji i kontynuacji leków to istnieje możliwość po weryfikacji dokumentacji medycznej pacjenta przepisać preparat szczepionki na recepcie.

Jakie inne uprawnienia posiada personel pielęgniarski?

Samodzielne leczenie ran przez personel pielęgniarski

Pielęgniarki i pielęgniarze, którzy odbyli szkolenie zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie mogą samodzielnie leczyć rany i owrzodzenia przewlekłe.

Prowadzenie edukacji zdrowotnej

Pielęgniarki i pielęgniarze przygotowani są do edukowania, prowadząc ją w zakresie:

- kardiologicznym,
- diabetologicznym,
- opieki stomijnej,

W województwie pomorskim prowadzone są szkolenia w zakresie edukacji diabetologicznej dla osób z cukrzycą, ich rodzin i opiekunów w ramach Narodowego Programu Zdrowia.

Ministerstwo
Zdrowia

„Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych” finansowanego ze środków Ministerstwa Zdrowia w Ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

SUCCESS EVERY DAY

Kompleksowa Opieka Pielęgniarska

Zgodnie z Zarządzeniem nr 3/2023/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 9 stycznia 2023 roku dla świadczeniobiorców po przebytej hospitalizacji finansuje się Kompleksową Opiekę Pielęgniarską w ramach opieki przejściowej. Opieka ta obejmuje następujące typy porad:

poradę pielęgniarską leczenia ran (objęcie opieką do 60 dni od wypisu ze szpitala)

poradę pielęgniarską stomijną
poradę pielęgniarską leczenia ran (objęcie opieką do 60 dni od wypisu ze szpitala),

poradę pielęgniarską urologiczną
poradę pielęgniarską leczenia ran (objęcie opieką do 60 dni od wypisu ze szpitala).

Porady te nie obejmują pacjentów, którzy korzystają jednocześnie ze świadczeń:

pielęgniacyjnych i opiekuńczych,

opieki paliatywnej i hospicyjnej,

kompleksowego leczenia ran przewlekłych 1 i 2,

leczenia szpitalne.

PROGRAM 40+

Pakiet badań diagnostycznych dla kobiet zawiera:

- morfologia krwi obwodowej z wzorem odsetkowym i płytkami krwi;
- stężenie cholesterolu całkowitego albo kontrolny profil lipidowy;
- stężenie glukozy we krwi;
- AlAT, AspAT, GGTP;
- poziom kreatyniny we krwi;
- badanie ogólne moczu;
- poziom kwasu moczowego we krwi;
- krew utajona w kale – metodą immunochemiczną (iFOBT);
- pomiar ciśnienia tętniczego;
- pomiar masy ciała, wzrostu, obwodu w pasie oraz obliczenie wskaźnika masy ciała (BMI).

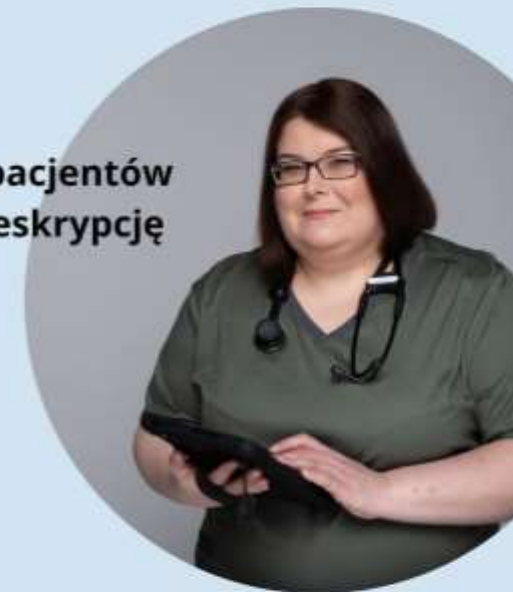
Pakiet badań diagnostycznych dla mężczyzn zawiera:

- morfologia krwi obwodowej odsetkowym i płytkami krwi;
- stężenie cholesterolu całkowitego albo kontrolny profil lipidowy;
- stężenie glukozy we krwi;
- AlAT, AspAT, GGTP;
- poziom kreatyniny we krwi;
- badanie ogólne moczu;
- poziom kwasu moczowego we krwi;
- krew utajona w kale – metodą immunochemiczną (iFOBT);
- PSA – antygen swoisty dla stercza całkowity;
- pomiar ciśnienia tętniczego;
- pomiar masy ciała, wzrostu, obwodu w pasie oraz obliczenie wskaźnika masy ciała (BMI).

**Dziękuję za uwagę
i
zapraszam do dyskusji**

**JESTEM NOWOCZESNĄ
PIELĘGNIARKĄ**

Badam moich pacjentów
i prowadzę preskrypcję

**MAGDALENA WŁOCHOWICZ
MAGISTER PIELĘGNIARSTWA
SPECJALISTA W DZIEDZINIE PIELĘGNIARSTWA
CHIRURGICZNEGO**

@mwpielegniarka